ת"צ 58452-09-20 שמואלי נ' ש.ה. שני הדייגים בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת הדס שכטר ישראלי

המבקש/התובע	**יגאל שמואלי**
	נגד
המשיבה/הנתבעת	**ש.ה. שני הדייגים**

פסק דין

1. בפניי בקשה מוסכמת לאישור הסתלקותו של המבקש מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית על פי סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "**החוק**"), ועל דחיית תביעתו האישית של המבקש, ללא צו להוצאות, תוך פסיקת גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו.

2. על פי הבקשה, המשיבה הינה חברה ישראלית אשר משווקת ומוכרת מוצרי דגים במספר סניפים, ממנה רכש המבקש דגים ובתוך כך עמד על כך שהמוצרים נשקלים עם אריזתם והקופסאות ששוקלות בין 15-22 גרם.

או אז, לטענת המבקש, פנה הוא למשיבה וזו האחרונה, אשר במענה לפנייה, הכחישה את טענותיו.

בהמשך, בתאריך 29/11/18, סר המבקש לסניף המשיבה בשנית (ולא ברור מבקשת האישור אם היה זה אותו סניף בו ביקר לטענתו לראשונה) רכש מוצרים, תיעד והקליט את עובדי הסניף באופן שניתן לשמוע ולראות, לגרסתו, כי המשיבה שוקלת את מוצריה כולל האריזות, ומחייבת את הלקוחות במחיר המוצר הכולל את משקל האריזות והקופסאות.

3. לטענת המבקש, בעשותה כן, מפרה המשיבה שורה של חוקים – הפרות המהוות את עילות התביעה, כדלקמן: הטעייה לפי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן התשמ"א- 1981; הפרת חובה חקוקה; הפרת החובה לקיום חוזה בתום לב, בהתאם לסעיף 12 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג- 1973; רשלנות; עשיית עושר ולא במשפט.

הודגש, כי הוראות דין אלו נועדו להגן על צרכנים פן יוטעו או יחוייבו בתשלום בגין משקל **ברוטו** ולא **נטו** של **מוצר הנמכר לפי משקל** לאור כך ששקילת דברי מאכל יחד עם האריזה ללא הפחתת משקל האריזה אסורה היא.

וכך הוגדרה הקבוצה שבשמה התבקש לנהל את ההליך:

"כל מי אשר בשבע שנים שקדמו למועד הגשת בקשת אישור זו ועד למועד אישור התובענה כייצוגית, רכש מהמשיבה מוצרי מזון שנמכרים לפי משקל בו חויב בתשלום בגין משקל האריזה".

4. באשר לנזק, טוען המבקש בבקשת האישור, כי בנסיבות בהן רכש את המוצרים מושא הבקשה משך תקופה ארוכה, אין ביכולתו לומר בוודאות כמה יחידות נרכשו מכל מוצר וכמה שילם בעבור האריזות במדויק. לכן, המבקש מעריך את תביעתו האישית בגין נזקו הממוני על סך של 30 ₪ . את נזקו הבלתי ממוני העמיד המבקש על סך של 20 ₪.

על דרך האומדנא, הועמד סכום התביעה הכולל של חברי הקבוצה, כולל התייחסות לסוגיית הנזק הבלתי ממוני, על סך של 1.5 מיליון ₪.

5. הבקשה שלפניי נתמכת בתצהירי המבקש ובא כוחו, לפיהם לא קיבלו ולא הובטחה למי מהם טובת הנאה מהמשיבה בקשר להסתלקות.

<u>בקשת ההסתלקות:</u>

6. שני דיונים התקיימו בפניי ולאחר שהצדדים, באמצעות באי כוחם, באו בדברים הודיעו הם כי מתוך רצון לחסוך בהוצאות ובזמן שיפוטי, יושבה המחלוקת כמפורט וכפי שיצוטט להלן:

א. לאחר הגשת בקשת האישור עדכנה המשיבה את מערכותיה באופן שמשקל האריזה מופחת באופן אוטומטי בקופה.

המשיבה התחייבה שלא תחייב בגין משקל מוצריה עם אריזתם.

ב. המשיבה התחייבה להנחות את עובדיה באמצעות נוהל חדש אודות חובתם לשקילת מוצרי המזון ללא אריזתם.

ג. המשיבה תעניק לכלל לקוחותיה 5% הנחה בגין כל מוצרי מחלקת דגים מלוחים ומעושנים הנמכרים במשקל. ההטבה תינתן עד לסך כולל של 50,000 ₪ ותמוצה במלואה לכל המאוחר בתוך 8 חודשים ממועד מתן פסק הדין"

אציין, כי לאחר שהוגשה בקשת ההסתלקות התבקשו הצדדים להגיש הבהרות על מנת לדייק את ההטבה, היקפה והאופן בו תוענק היא.

כך נעשה, הודעה הוגשה, וצורף לה תצהיר של מנהל המשיבה.

נוכח האמור, הודיעו הצדדים כי סבורים הם שאין עוד צורך או תועלת בניהול התובענה כנגד המשיבה. מכאן, בקשתם לאשר את הסתלקות המבקש..

7. באשר לסוגיית הגמול למבקש ושכר הטרחה לבא כוחו טענו הצדדים כי בשים לב לכך שהמשיבה לקחה לתשומת ליבה את הנטען בבקשת האישור, פעלה בהתאם, וכן משום החיסכון בהוצאות, החיסכון בזמן שיפוטי, השלב המקדמי בו נמצא הדיון כמו גם בשל העובדה שהמבקש הוא שהסב את תשומת ליבה של המשיבה לאמור בבקשה ועקב כך הביא לתועלת ללקוחותיה - סוכם כי המשיבה תשלם גמול למבקש בסך של 1,000 ₪ ושכר טרחה לבא כוחו בסכום של 30,000 ₪ בתוספת מע"מ.

(אציין, כי בלשון הבקשה נכתב סכום כולל מחד, ותוספת מע"מ מאידך).

בתוך כך, התחייבה המשיבה לשאת בסך של 3,048 ₪ כשיפוי למבקש בגין אגרת בית המשפט ששולמה על ידי המבקש.

<u>דיון והכרעה:</u>

8. על פי סעיף 16(א) לחוק, הסתלקות מבקשה לאישור תובענה כייצוגית, טעונה אישור בית המשפט. סעיף 16(ד)(1) קובע, כי גם כאשר אישר בית המשפט בקשה להסתלקות, הוא רשאי לקבוע, כי ניתן להגיש בקשה למינוי תובע כמייצג או בא כוח מייצג אחרים, ולהורות על פרסום או אי פרסום הודעה על כך בהתאם להוראות תקנה 11(ב) לתקנות תובענות ייצוגיות, התשע"ה- 2010.

לאחר עיון בבקשת האישור ובבקשת ההסתלקות, אני קובעת כי אין תועלת ממשית בהמשך ניהול ההליך כנגד המשיבה, ושיש מקום אפוא לאשר למבקש להסתלק מהבקשה.

כפועל יוצא מהאמור ומהנתונים שהוצגו, לא מצאתי להורות על איתור תובע מייצג או בא כוח מייצג חלופיים ואף לא על פרסום הודעה בדבר הסתלקות.

על פי המתואר בבקשת ההסתלקות, המשיבה הפסיקה את הפעילות המפרה לכאורה.

9. בשים לב לאופי הנזק ולאינטרס הציבור בניצול יעיל של משאבי השיפוט, דומה שהאינטרס הציבורי יצא נשכר אם התובענה לא תתברר במסגרת הליך משפטי.

10. אשר לפסיקת הגמול ושכר הטרחה - ככלל, בית המשפט לא יפסוק גמול לתובע המייצג ושכר טרחה לבא כוחו משאושרה בקשת הסתלקות, ואולם לכלל זה ישנם חריגים והשאלה העיקרית שיש לבחון בתוך כך היא האם יש מקום לאשר טובת הנאה בדמות גמול ושכר טרחה כפי שהמליצו הצדדים בבקשתם המוסכמת.

על פי סעיף 16(א) לחוק, על בית המשפט, בבואו להכריע בבקשה מעין זו, לבחון עמידה בשני תנאים:

א. <u>קיומה של עילת תביעה לכאורה</u>; בענייננו, סבורה אני כי בקשת האישור אכן מגלה עילה לכאורה, אין מדובר בתביעת סרק. בהינתן שהיו הפרות של הדין אשר תוקנו על ידי המשיבה, הרי שדי בכך כדי לקבוע כי תנאי זה מתקיים ברמה הנדרשת לצורך הגשת בקשת הסתלקות מתוגמלת.

ב. <u>אם בקשת האישור הביאה תועלת ממשית ורלוונטית לחברי הקבוצה</u> [(ראה ע"א 8114/14 **מרקיט שירותי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ** (מתאריך 05/08/18)]. בענין דידן, המשיבה תיקנה את ההפרה הלכאורית והתחייבה לוודא כי כך יעשה לעתיד לבוא. המשיבה גם התחייבה להעניק פיצוי ללקוחותיה במתן הנחות ומכאן שהבקשה הביאה תועלת לציבור.

בנוסף לאמור, יש לבחון את אינטרס הציבור בכללותו בשים לב לתכליותיו של הליך התובענה הייצוגית ובמקרה בו עסקינן יש להקנות משקל לעובדה שיש בבקשת ההסתלקות כדי לתרום לצרכנים העתידיים של המשיבה.

בחינת האינטרס הציבורי בקידום תכליות החוק, מטה את הכף לאשר הסתלקות מתוגמלת בסכומים מתונים ומידתיים. הבקשה ערוכה כנדרש. היא לא הוגשה בחופזה, ובסופו של יום היא תרמה ליישום החוק וקידום תכליתו.

אומנם, התחייבות לקיום הוראות חוק בעתיד אין בה, כשלעצמה, כדי לעמוד בתנאי של תועלת רלוונטית וממשית ואולם במקרה דנן באה לידיי ביטוי תועלת ממשית לא רק בכך אלא גם במתן ההטבה. קיימת הצדקה אפוא לקבל את הבקשה, תוך פסיקת גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו, בפרט שעה שאין באישור ההסתלקות כדי להוות מעשה בי-דין.

11. בבואי לפסוק את גובה הגמול ושכר הטרחה נתתי דעתי לכל האמור לעיל ולשיקולים נוספים:

- בבקשה נטען כי חישוב הסכומים המגיעים לחברי הקבוצה מצריך בירור ובדיקה של נתוני המכר המדויקים של המוצרים מושאי התביעה, המצויים בידי המשיבה. עם זאת, ההערכה שצויינה, לטעמי, אינה שמרנית ומינימליסטית, כלשון הבקשה.

דומה כי הסכום בו נקב המבקש בבקשת האישור ועליו הועמדה התביעה (סך של 1.5 מיליון ₪) צויין כלאחר יד. נתונים כלשהם, ולו אף מינימאליים, אשר עמדו בבסיס ההערכה לא נמסרו.

טיעונים למכביר בהקשר זה פורטו בתשובת המשיבה לבקשת האישור (אפנה, בין היתר, לסעיפים 11, 46 ו- 62) ונשמעו אף מטעם הצדדים בדיון בתאריך 04/07/23.

עם זאת, מענה מספק מצד המבקש לא ניתן [ראו עמודים 5-4 לתמלול (אציין כי בתמלול נפלו טעויות סופר)].

אין מחלוקת שהסכום לו טען המבקש ננקב על דרך האומדנא וערה אני לקושי שקיים, למצער בשלב מקדמי, בהוכחת גובה הנזק אך במסגרת שיקולי קביעת שכר הטרחה יש ליתן את הדעת לכך שקיים פער משמעותי בין הסך של 1,500,000 ₪ שצוין בבקשת האישור לבין התוצאה שבבקשת ההסתלקות.

- בבקשת ההסתלקות פורטה רשימה ארוכה של פסקי דין.

ראשית - אציין, כי בשונה מאשר נכתב בסעיף 11 לבקשת ההסתלקות, פסק הדין שצוין בו אינו של מותב זה ובנוסף לכך, ככל שעסקינן בסוגיית הגמול ושכר הטרחה, הצדדים אף מופנים לסכומים שנפסקו בו כמו גם לעובדה שניתן הוא בשנת 2015.

שנית - ובכך העיקר: יש לבצע הבחנה בין מקרה למקרה, על נסיבותיו הקונקרטיות. בתוך כך יש ליתן את הדעת לזהות המשיבה; גודלה; היקף מכירותיה וכנגזרת מאלו היקף החשיפה. גם בעניין זה נשמעו טיעונים בדיון בנוסף לאלו שפורטו עלי כתב.

לא אכחד - תועלת צמחה כתוצאה מנקיטת ההליך, תוצאה הושגה ואולם בזיקה לכל האמור, מצאתי העדר הלימה, משמעותי, בין סכום ההטבה לבין סכום שכר הטרחה המבוקש וזאת תוך שנתתי דעתי לפסיקה הנוהגת בענין זה בנסיבות כגון דא.

12. על כל האמור, לאור החשיבות הציבורית של בקשת האישור והתועלת שצמחה הימנה; לאור הטרחה שהושקעה מצד המבקש ובא כוחו: העובדה שהתקיימו 2 דיונים (ולא 3 כפי שצוין, בטעות, בבקשת ההסתלקות) וכן קוימה הידברות לצורך הגעה להסכמות שבהן תועלת לציבור מבחינות רבות ובשים לב לכל השיקולים הנוספים שפורטו לעיל - מצאתי להעמיד את הגמול למבקש על סך של 1,000 ₪ ואת שכר טרחת בא כוחו על סך של 20,000 ₪ בתוספת מע"מ.

<u>סוף דבר</u>:

13. בקשת ההסתלקות מתקבלת.

14. בקשת האישור נמחקת. התביעה האישית של המבקש נדחית. המשיבה תשלם למבקש את הסכומים שפורטו בסעיף 12 לעיל וזאת בתוך 30 ימים מעת מתן פסק דין זה.

בנוסף, תשפה המשיבה את המבקש בסך של 3,048 ₪ בגין אגרת בית המשפט ששולמה בתוך אותו פרק זמן.

ההטבה תוענק על ידי המשיבה כמפורט בסעיף 6 ג' לעיל, וזאת עד לגמר מיצוי ההטבה במלואה ולא יאוחר מתום פרק זמן של 8 חודשים מהיום.

15. אשר למחציתה השניה של האגרה - הצדדים השכילו להביא את התביעה לסיומה באורח מהיר ויעיל תוך ניצול מועט, באופן יחסי, במשאבים השיפוטיים ומשכך, אני סבורה כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים מתן פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה. על כן, ובהתאם לתקנה 7א(4)(ב) לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007, ניתן פטור כמבוקש.

המזכירות תמציא עותק מפסק הדין למנהל בתי המשפט וכן ליועץ המשפטי לממשלה באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (אזרחי).

התיק ייסגר.

ניתן היום, י' אלול תשפ"ג, 27 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.

